

Budgetforslag for Social- og Sundhedsudvalget

Indhold

1.	Indledning.....	3
1.1.	Formålet med budgethæftet.....	3
1.2.	Temaer i årets budgetlægning	3
1.3.	Hvad indeholder budgethæftet?.....	3
2.	Spilleregler for budgetlægningen.....	4
2.1.	Drift og anlæg.....	4
2.2.	Særligt om anlæg	4
3.	Indsatsområder og nye initiativer ift. sammenhængsmodellen	5
4.	Budgetrammer	6
5.	Forslag til driftsbudget	7
5.1.	Udfordringer.....	8
5.2.	Driftsønsker	9
5.3.	Finansiering	10
6.	Budgetforudsætninger i driftsbudgettet.....	12
6.1.	Aktivitetstal	12
6.2.	Øvrige budgetforudsætninger.....	12
7.	Forslag til anlægsbudget	13
7.1.	Teknisk tilretning af anlægsbudgettet	13
7.2.	Forklaring af større tekniske ændringer.....	13
7.3.	Nye anlægsønsker inkl. finansiering.....	13
7.4.	Afledt drift af anlægsprojekter.....	15

1. Indledning

1.1. Formålet med budgethæftet

Formålet med budgethæftet er at skabe et samlet overblik over udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget. Formålet er desuden at lave et let genkendeligt materiale, der gør det let at læse budgetforslagene på tværs af udvalg. Ved brug af hæftet får borgere, politikere og embedsmænd den samme indgang til indholdet af budgetforslaget, hvorfor man kan drøfte tal og beskrivelser på samme grundlag.

1.2. Temaer i årets budgetlægning

Økonomiske udfordringer på socialområdet

På socialområdet opleves en stigende efterspørgsel på forskellige servicetilbud, og herudover øgede udgifter til driften. Det ses at andelen af den voksne befolkning med særligt psykiatriske diagnoser er stigende, samtidig med at levealderen stiger.

Dette udfordrer økonomien negativt i sådan en grad, at det er vanskeligt at opnå balance i budgettet. Det drejer sig om strukturelle udfordringer på f.eks. botilbud, både de længerevarende og de midlertidige. Der ses en stigning på i underkanten af 10 % i antallet af meget dyre borgere, hvor udgifterne er større end 500.000 kr. pr. borger, og så opleves der stigninger i udgifter til eksterne tilbud.

Dette har de seneste år været finansieret af overførsler, men det forventes ikke at være tilfældet i 2021.

Det nære sundhedsvæsen

Der har de seneste år været en bevægelse imod, at flere behandlinger gennemføres eller afsluttes nær borgeren. Det gælder både hos den

almen praktiserende læge og i det kommunale sundhedsvæsen, herunder ældreplejen.

Der er hele tiden fokus på indsatser der forebygger og skaber færre indlæggelser på hospitalet. Dette arbejde udføres på tværs af sektorer, og i samarbejde med nabokommunerne. Indsatserne giver borgerne bedre behandlingsforløb, og skaber sammenhæng på tværs.

Der er ligeledes i år fokus på udviklingen i den nære psykiatri. Dette sker blandt andet gennem alliancen for den nære psykiatri. Alliancen for den nære psykiatri har i 2019 til 2023 fokus på at finde fælles tværsektorielle løsninger for at hjælpe børn og unge i mistrivsel samt voksne borgere med svær psykisk sygdom. Viborg kommune deltager aktivt i dette fællesskab.

1.3. Hvad indeholder budgethæftet?

Denne udgave af budgethæftet er til møde i Social- og Sundhedsudvalget den 26.03.2020.

På mødet skal udvalget drøfte følgende:

- Drøfter de beskrevne budgetudfordringer og håndteringen heraf. Herudover drøftes nye drifts- og anlægsønsker.

Inde i budgethæftet er der lavet en historik, så det ses, hvad der er nyt, og hvornår udvalget sidst behandlede de forskellige emner.

2. Spilleregler for budgetlægningen

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 19. februar 2020 (sag nr. 17) spillereglerne for årets budgetlægning, som er beskrevet nedenfor.

2.1. Drift og anlæg

Udvalgene finansierer som hovedprincip selv økonomiske udfordringer og nye tiltag på drifts- og anlægsbudgettet.

Demografi på ældre-, social-, dagtilbuds- og skoleområdet er udpeget som en særlig budgetudfordring, som byrådet vil forsøge at finde finansiering til i budgetlægningen. Øvrige budgetudfordringer og nye tiltag skal det enkelte fagudvalg selv finansiere inden for eget budget.

Hvis et udvalg har budgetudfordringer, som udvalget ikke selv kan finde finansiering til (både drift og anlæg), skal disse præsenteres for byrådet på plankonferencen den 2.-3. april. Økonomi- og Erhvervsudvalget tager den 17. juni stilling til, hvilke eventuelle budgetudfordringer, der skal findes finansiering til i budgetlægningen.

Finansiering af eventuelle resterende budgetudfordringer, drøfter de politiske udvalg på augstmøderne.

Der skal i 2021 findes reduktioner for en halv procent af serviceudgifterne svarende til 19,7 mio. kr. Opgaven med at finde disse reduktioner er forankret i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Som udgangspunkt skal det enkelte fagudvalg derfor ikke selv indregne reduktionsforslag i sit budgetforslag. Hvis et fagudvalg selv finder reduktioner i budgetlægningen, vil gevinsterne herved tilfalde udvalgsområdet og kunne finansiere evt. udfordringer eller nye tiltag.

Udvalgenes servicerammer er derfor ikke reduceret hverken i 2021 eller i overslagsårene. I stedet er der indlagt årlige reduktioner på en halv procent af serviceudgifterne i 2021-23 i en central pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

2.2. Særligt om anlæg

Nye anlægsprojekter, som ikke indgår i byrådets budgetlægning, skal udvalgene selv finansiere ved bortfald, reduktion eller udskydelse af eksisterende anlægsprojekter til 2025.

- Projekter kan ikke fremrykkes til 2020 for at finde finansiering, idet den statslige ramme også er under pres i 2020.
- Det er muligt at udskyde anlægsprojekter til 2025 for at finde fuld finansiering af nye anlægsprojekter.

Eksempel 1: spilleregel ikke overholdt

Anlægsprojekt	2021	2022	2023	2024
Nye ønsker				
Nyt anlægsønske		10.000		
Finansiering				
Eksisterende projekt		-10.000	10.000	0
I alt	0	0	10.000	0

Eksempel 2: spilleregel overholdt

Anlægsprojekt	2021	2022	2023	2024	2025
Nye ønsker					
Nyt anlægsønske		10.000			
Finansiering					
Eksisterende projekt		-10.000			10.000
I alt	0	0	0	0	10.000

3. Indsatsområder og nye initiativer ift. sammenhængsmodellen

Nedenfor beskrives først de eksisterende indsatsområder, som understøtter sammenhængsmodellens forskellige temaer. Det er ikke nødvendigvis en udtømmende beskrivelse af samtlige initiativer.

I det omfang udvalget har nye initiativer på vej til budget 2020-24 beskrives de herefter.

Nærmere beskrivelse af nye initiativers indhold og økonomi fremgår af budgethæftes afsnit 5.2 Driftsønsker og 6.2 Anlægsønsker.

Indsatsområder

Uddannelse & Læring

Der er forsat fokus på målsætningen om at 90% af unge har taget en ungdomsuddannelse inden de er 25 år og at borgernes uddannelses- og kompetenceniveau skal højnes. Dette udmøntes blandt andet ved at have fokus på sundhedskompetencerne.

Oplevelser & Fællesskaber

Der bliver løbende opstartet nye initiativer i sundhedssatellitterne, hvor de frivillige er den bærende kraft.

Initiativerne støttes af borger-til-borger-portalens Boblberg. Boblberg har til formål at skabe fællesskaber og venskaber til forebyggelse af ensomhed og isolation.

Bæredygtighed

Det er en målsætning at understøtte et socialt ansvarligt arbejdsmarked. Den målsætning udmøntedes bl.a. i et særligt fokus på udviklingsorienterede mål for borgere på socialområdet, som bidrager til at flytte den enkelte borger tættere på arbejdsmarkedet.

Vækst & Socialt ansvar

Der er fokus på en række sundhedsfremmende indsatser, der skal hjælpe borgere til at komme tættere på arbejdsmarkedet. Samtidig er

der et konstant fokus på at give borgere indenfor Socialområdet, den tættest mulige tilknytning til arbejdsmarkedet.

Sundhed

Der er stort fokus på alle fire målsætninger under temaet sundhed, da det er udvalgets kerneopgave.

Der er stort fokus på rygestop bredt i samfundet gennem samarbejde med praktiserende læger, uddannelsesinstitutioner, hospital og kræftens bekæmpelse.

Desuden er der etableret et netværk på tværs af kultur- og fritidsområdet og socialområdet, der skal højne dels den fysiske aktivitet, dels foreningsdeltagelsen.

På socialområdet arbejder man med sundhedstjek på alle botilbud.

Sundhedstjekket består af en samtale hvor man taler med borgeren om dennes mentale, sociale og fysiske sundhed.

Nye initiativer til budget 2020-24

Initiativ nr. 1

- Temaet:

Initiativ nr. 2

- Temaet:

4. Budgetrammer

Nedenfor ses de økonomiske rammer, som er udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetforslaget.

Budgetrammer (i 1.000 kr. og 2020-prisniveau)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2019	Oprindeligt budget 2020	Korrigeret budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Sundhedsområdet	484.267	503.885	503.879	504.071	503.999	504.012	504.012
Socialområdet	492.230	484.353	484.821	485.109	482.834	482.918	482.918
I alt	976.497	988.238	988.700	989.180	986.833	986.930	986.930

Rammerne er justeret med følgende forhold:

- Kommunernes Landsforenings seneste skøn for pris- og lønudviklingen
- Overførslerne fra 2019 er indarbejdet i hhv. det korrigerede budget 2020 og budforslaget for 2021

5. Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består af tre hovedelementer: udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Hvis budgettet ikke balancerer kan driftsønsker derfor vælges fra eller nye forslag til finansiering vælges til.

I afsnit 5 opgøres det først, om der totalt er balance i driftsbudgettet.

Dernæst beskrives alle tre delelementer: udfordringer (afsnit 5.1), nye driftsønsker (afsnit 5.2) og forslag til finansiering af disse (afsnit 5.3).

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2021	2022	2023	2024
5.1	Udfordringer	0	0	0	0
5.2	Driftsønsker	0	0	0	0
5.3	Finansiering	0	0	0	0
I alt		0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser umiddelbart balance mellem udfordringer, driftsønsker og finansiering. Balancen skal dog ses i lyset af, at der er en udfordring på Socialområdet, hvis eksakte omfang endnu ikke er beregnet og som derfor ikke indgår i tabellen.

Tabellen nedenfor viser, om der er budgetbalance på de enkelte politikområder, når udfordringer, driftsønsker og forslag til finansiering gøres op samlet for hvert politikområde.

Budgetbalance på politikområder (i 1.000 kr.)

Politikområde	2021	2022	2023	2024
Sundhedsområdet	0	0	0	0
Socialområdet	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser umiddelbart, at der er budgetbalance på de enkelte politikområder. Balancen skal dog ses i lyset af, at der er en udfordring på Socialområdet, hvis eksakte omfang endnu ikke er beregnet og som derfor ikke indgår i tabellen.

Definitioner

Udfordringer defineres som ændrede forhold, der vil medføre et økonomiske pres. De vil primært opstå som følge af udefra kommende påvirkninger fx demografi eller ny lovgivning uden fuld finansiering. Sekundært kan udfordringer også være utilsigtede konsekvenser af politiske beslutninger samt driftsmæssige problemer, der ikke kunne forudses.

Driftsønsker defineres som ønskværdige ændringer, som kan gennemføres, hvis det er muligt at finde finansiering. Det kan eksempelvis være serviceforbedringer eller kvalitetsforbedringer.

Det gælder som princip, at udfordringer skal håndteres før ønsker.

5.1. Udfordringer

Nedenfor beskrives de udfordringer, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Udfordringer i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2021	2022	2023	2024	Understøttelse af sammenhængsmodellen	Senest drøftet
Sundhedsområdet							
1							
2							
3							
I alt		0	0	0	0		
Socialområdet							
4	Flere borger med støttebehov, og flere borgere med komplekse behov	?	?	?	?	Vækst og socialt ansvar	
5							
6							
I alt		0	0	0	0		
Udfordringer i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgmøde er farvemarkeret

Politikområde 1

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

Politikområde 2

AD 4) **Økonomiske udfordringer:** Socialområdet presses af en større efterspørgsel på flere af områdets servicetilbud. Det drejer sig specielt om botilbud, både de længerevarende og de midlertidige, en stigning i antallet af meget dyre borgere, hvor udgifterne er større end 500.000 kr. pr. borger, og stigninger i udgifter til eksterne tilbud. Der ses herudover en stigning i andelen af voksne borgere med en psykiatrisk diagnose på 5,5 % i Viborg Kommune. Der er tale om ændringer i borgernes behov, og ikke konsekvenser af demografiske udvikling.

Forvaltningen arbejder på at konkretisere størrelsen på udfordringen.

.....

5.2. Driftsønsker

Nedenfor beskrives udvalgets driftsønsker, dvs. nye initiativer/tiltag, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Driftsønsker i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Driftsønske	2021	2022	2023	2024	Understøttelse af sammenhængsmodellen	Senest drøftet
Sundhedsområdet							
1							-
2							-
3							-
I alt		0	0	0	0		
Socialområdet							
4							
5							
6							
I alt		0	0	0	0		
Driftsønsker i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgs møde er farvemærket

Politikområde 1

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

Politikområde 2

AD ?) **Overskrift**

AD ?)
Overskrift

5.3. Finansiering

Nedenfor beskrives de finansieringsforslag, som skal finansiere udvalgets udfordringer og driftsønsker.

Finansiering i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Finansiering	2021	2022	2023	2024	Beskrivelse	Senest drøftet
Sundhedsområdet							
1							
2							
3							
I alt		0	0	0	0		
Socialområdet							
4	Flere borger med støttebehov, og flere borger med komplekse behov	?	?	?	?	Udvalget ønsker udfordringen præsenteret for Byrådet på plankonferencen	
5							
I alt		0	0	0	0		
Finansiering i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Politikområde 1

AD ?)
Overskrift

 AD ?)
Overskrift

Politikområde 2

AD ?) **Økonomiske udfordringer:** Udvalget ønsker budgetudfordringen præsenteret for byrådet på plankonferencen.
.....

Budgetforudsætninger i driftsbudgettet

Der redegøres nedenfor for de væsentligste budgetforudsætninger.

5.4. Aktivitetstal

Aktivitetstal

[illegible]

5.5. Øvrige budgetforudsætninger

Ressourcetildelingsmodeller

Pris- og lønfremskrivinger

Takster

Demografi

6. Forslag til anlægsbudget

6.1. Teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget, skal udvalget aflevere et teknisk tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Nedenfor ses først det vedtagne budget og dernæst budgettet efter tekniske ændringer. De tekniske ændringer vil først indgå i budgethæftet ved aprilmødet. Bemærkninger til de enkelte projekter kan ses på dette [link](#).

Anlægsbasisbudget (i 1.000 kr. og 2021-prisniveau)

Nr.	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER					
		2021	2022	2023	2024	I alt	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
1	Vibohøj - fase 2 og 3	3.953				3.953						-
2	Færdiggørelse af Vibohøj	4.062				4.062						-
Anlægsbudget i alt		8.015	0	0	0	8.015	0	0	0	0	0	0

* På nuværende tidspunkt består det vedtagne budget af det vedtagne budget korrigeret for tillægsbevillinger og overførsler fra 2019.

6.2. Forklaring af større tekniske ændringer

Nedenfor ses en kort forklaring af større tekniske ændringer:

- AD 1) **Projekt navn**
Tekst
- AD 2) **Projekt navn**
Tekst

6.3. Nye anlægsønsker inkl. finansiering

Nedenfor ses udvalgets forslag til nye anlægsønsker inkl. forslag til finansiering af disse. Efter de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal alle nye anlægsønsker være fuldt finansierede i det enkelte år ved bortfald eller reduktion af allerede vedtagne anlægsprojekter.

Nye anlægsønsker inkl. finansiering (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2021	2022	2023	2024	2025	Understøttelse af sammenhængsmodellen	Senest drøftet
Nye ønsker								
1								
2								
Finansiering								
3								
4								
I alt		0	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Tabellen viser, at....

- AD 1) **Projekt navn**
Tekst
- AD 2) **Projekt navn**
Tekst

6.4. Afledt drift af anlægsprojekter

Nedenfor ses, hvad anlægsprojekterne medfører af afledte driftsudgifter, som ikke er indeholdt i det vedtagne driftsbudget. Der kan både være tale om afledt drift af nye anlægsønsker og afledt drift af eksisterende projekter.

De afledte driftsudgifter er indregnet i forslaget til driftsbudget under budgetudfordringer.

Afledt drift af anlægsprojekter (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2021	2022	2023	2024	2025	Beskrivelse	Senest drøftet
Sundhedsområdet								
1								
2								
I alt		0	0	0	0	0		
Socialområdet								
3								
4								
I alt		0	0	0	0	0		
Afledt drift i alt		0	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

AD 1) **Projektnavn**

Tekst

AD 2) **Projektnavn**

Tekst